

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 11 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczy wicemarszałek Stefan Jurczak)

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Wznawiam obrady.

Proszę senatorów sekretarzy o zajęcie miejsc przy stole prezydiálním.

Powracamy do punktu trzeciego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej”.

Przypominam, że debata nad tą ustawą została zakończona i obecnie możemy przystąpić do głosowania w sprawie tej ustawy.

Przypominam też, że Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich przedstawiły jednobrzmiące projekty uchwał, w których wносиły o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Projekty te zawarte są w drukach nr 493A oraz 493B.

Bardzo bym prosił panie i panów senatorów o zajęcie miejsc, bo zaczynamy głosowanie.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem komisji o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 56 obecnych senatorów, 56 głosowało za, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 2**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej”.

Powracamy do punktu szóstego porządku dziennego: drugie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o najmnie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych.

Przypominam, że w dniu wczorajszym zostało przedstawione sprawozdanie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia.

Obecnie, zgodnie z art. 63 ust. 2 pkt 1 Regulaminu Senatu przystąpimy do głosowania nad przedstawionym projektem ustawy.

Przypominam, że połączone komisje po rozpatrzeniu projektu ustawy o zmianie ustawy o najmnie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych wnoszą o odrzucenie przedstawionego przez wnioskodawców projektu ustawy.

Przypominam też, że wniosek ten zawarty jest w druku nr 430S.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku połączonych komisji o odrzucenie projektu ustawy, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 68 obecnych senatorów 64 głosowało za, 1 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 3**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat odrzucił projekt ustawy o zmianie ustawy o najmnie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych.

Wyczerpaliśmy dwa punkty porządku, pozostałych druków jeszcze nie mamy. Jeżeli mogę państwu zaproponować, to może zaczęlibyśmy oświadczenia, żeby wykorzystać czas.

(*Rozmowy na sali*).

Jako pierwszą zaproszę do złożenia oświadczenia panią senator Marię Berny.

Proszę panią senator o zabranie głosu.

Senator Maria Berny:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!

Od pierwszych lat powojennych, kiedy burzliwe losy...

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Panowie senatorowie, bardzo bym prosił o spokój. Proszę wysłuchać oświadczeń.

Senator Maria Berny:

Od pierwszych lat powojennych, kiedy burzliwe losy przyniosły mnie do Wrocławia, codziennym moim dniom towarzyszyło „Słowo Polskie”, najstarszy dolnośląski dziennik regionalny. Latami czytałam go, latami przyjaźniłam się z ludźmi w nim pracującymi, z wieloma przyjaźnię się do dziś, a tym, którzy już odeszli, jestem coś winna. Jestem winna troskę o gazetę, która dziś wydaje mi się zagrożona.

Nawet w trudnych latach stalinowskich „Słowo Polskie”, na tyle, na ile to było możliwe, starało się być apolityczne. Zawsze natomiast rzetelnie informowało o wydarzeniach związanych z życiem miasta i regionu. Po zawirowaniach politycznych lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych, ostatnio znów wyszło na prostą.

„Słowo” od kilku lat nie angażowało się w rozgrywki polityczne. Relacjom z życia politycznego nie towarzyszyły zjadliwe komentarze. Zdarzało się nawet, że sama w czasie kampanii wyborczej, jako szef sztabu wyborczego Aleksandra Kwaśniewskiego we Wrocławiu, miałam żal do redakcji z tego powodu, że gazeta nie prezentuje wystarczająco często pozytywnego wizerunku mojego kandydata i całej lewicy. Jednakże zachowałam szacunek dla takiej właśnie, apolitycznej, linii pisma.

Obecnie wydawcą „Słowa Polskiego” jest „Słowo-Media Ltd”. Jest to spółka, w której 50% udziałów ma norweski koncern Orkla-Media. Pozostałe zaś 50% należy do strony polskiej, do Spółdzielni Dziennikarzy, Pracowników i Emerytów „Słowo Polskie”, w której mniejszościowym pakietem dysponuje 38 osób prywatnych.

Naczelnym redaktorem gazety „Słowo Polskie” od dwu lat jest redaktor Jan Wawrzyniak. Pod jego kierownictwem gazeta została w pełni skomputeryzowana, unowocześniła szatę graficzną, zaczęła być drukowana na maszynie offsetowej. Gazeta ma dobrą markę, jest czytana, kupowana. Kupowana z wyjątkiem tych dni, kiedy na skutek manipulacji kolejnością druku wrocławskich gazet nie ukazała się w kioskach. Taki wypadek zdarzył się ostatnio dwukrotnie lub trzykrotnie.

Norwescy udziałowcy doprowadzili do przekształcenia popołudniówki wrocławskiej „Wieczór Wrocławia” w gazetę poranną, a tym samym stworzyli sytuację konkurencyjną, osłabiającą ekonomicznie, moim zdaniem, obydwie gazety. Którą z nich będą chcieli zbyć, zlikwidować i dlaczego?

Kolejnym krokiem przeciwko „Słowu Polskiemu” w tej jego obecnej formule było żądanie

wyrażone przez norweskiego udziałowca, dotyczące zmiany na stanowisku redaktora naczelnego. Pretekstem do wykonania tego ruchu był wywiad z prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej, który ukazał się w „Słowie” w dniu 20 marca bieżącego roku. Zarzut był przedziwny. Wywiad uznano za kryptoreklamę.

I tu chwila zastanowienia. Jak to kryptoreklama? Czy urzędujący, demokratycznie wybrany prezydent potrzebuje, już nawet nie kryptoreklam, ale w ogóle reklamy? Czy może była to kryptoreklama „Słowa Polskiego”, bo przecież reklamą dla gazety, podniesieniem jej rangi jest to, że prezydent udziela jej wywiadu. Ale w takim wypadku naczelnemu należy dać wysoką premię, nie zaś zwalniać go z pracy.

Redaktor Jan Wawrzyniak nie należy do moich przyjaciół, ani nawet nie jest moim prywatnym znajomym. I może gdyby tylko o niego chodziło, nie zabierałabym głosu w tej sprawie. Chodzi jednak o coś więcej. Pojawiło się na rynku prasowym u nas, w Polsce całkiem nowe zjawisko. Kapitał obcy, w tym wypadku koncern Orkla już nie tylko inwestuje kapitały i pomnaża je, co jest zrozumiałe, ale co jest niezrozumiałe, odsłania się, wykazując zaangażowanie polityczne. Czy jest to zaangażowanie samych Norwegów, czy też okazali się oni narzędziem w czyichś rękach i w czyich?

Sprawa jest o tyle ważna, że Orkla ma większościowy pakiet udziałów w następujących gazetach: 51% w „Rzeczypospolitej”, 50% w „Gazecie Pomorskiej” w Bydgoszczy, 100% w „Głosie Pomorza” w Koszalinie, 100% w „Kurierze Porannym” w Białymstoku, ponad 70% w „Dzienniku Wschodnim” w Lublinie, prawie 100% w „Wieczorze Wrocławia” we Wrocławiu. Orkla ma też udziały w „Nowinach Rzeszowskich” – około 25%, w „Przekroju”, „Filipince” oraz „Nowej Trybunie Opolskiej” – około 33%. Aktualnie trwają rozmowy w „Gazecie Lubuskiej” i w „Gazecie Olsztyńskiej”, gdzie Orkla też chce wejść ze swoim kapitałem.

Chciałoby się ostrzec, że jeśli nie zwrócimy baczej uwagi na działalność tego koncernu, zacznie on ponad pieniądze cenić wpływy polityczne i to łącznie z metodami tak zwanego ręcznego sterowania.

Sprawa „Słowa Polskiego” odsłoniła również skłonności manipulatorskie przedstawicieli koncernu. Namowami, obietnicami, pieniędzmi, jak się tylko dało, rozbili początkową jedność polskich udziałowców. Naczelnny poczuł się opuszczony i sam złożył rezygnację. Formalnie nie może się już nawet bronić, bo niby kto mu kazał to zrobić.

Myślę, że afera „Słowa” ma jeszcze i inne aspekty. Podważyła wiarygodność Orkli w sprawie apolityczności norweskiego kapitału, zwróciła uwagę podmiotów gospodarczych, otwartych do

(senator M. Berny)

tań na kapitał zagraniczny, że należy umowy ostrzej obwarowywać. Zaostrzyła też naszą, i lewicy, i prawicy, czujność w sprawach równowagi politycznej gazet z udziałem obcego kapitału, szczególnie teraz, w czasie zbliżających się kampanii referendalnej i wyborczej.

Jeśli idzie o gazety Orkli, to we Wrocławiu przynajmniej jej reprezentanci wyraźnie podobno oscylują w kierunku prawicy.

„Słowo Polskie” jest ostatnim na Dolnym Śląsku dziennikiem, który ma aż 50% polskiego kapitału. Naczelnym „Słowa” był niewygodny, ponieważ chciał utrzymać ten stan.

Winna jestem moim przyjaciółom, którzy już odeszli, troskę o to, by „Słowo Polskie” chociaż w 50% było polskie. A w każdym razie, by zachowało apolityczną formułę.

Mam nadzieję, że będzie o to dbał nowy redaktor naczelny, a władze Orkli będą skutecznie pomnażać swój kapitał, wystrzegając się jawnych politycznych preferencji.

Proszę pana marszałka o spowodowanie, by tekst mojego oświadczenia dotarł do redakcji „Słowa Polskiego” i do prezesa koncernu Orkla. Dziękuję. (Oklaski).

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję pani senator.

Proszę o zabranie głosu panią senator Grażynę Ciemniak. Następny w kolejności będzie pan senator Tadeusz Rzemikowski.

Senator Grażyna Ciemniak:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Do złożenia oświadczenia skłoniły mnie wypowiedzi członków Stowarzyszenia Osób Poszkodowanych przez Trzecią Rzeszę Niemiecką podczas zebrań sprawozdawczo-wyborczych w województwie bydgoskim.

Jestem zaniepokojona tym, iż druga rata jednorazowej pomocy pieniężnej, wynikająca z traktatu polsko-niemieckiego, podobno ma być wypłacana przez Fundację „Polsko-Niemieckie Pojednanie” do roku 2001. Podobno przeszkodą w wypłacie w krótszym terminie jest brak warunków lokalowych i technicznych.

Jest to zupełnie dla mnie niezrozumiałe i niedopuszczalne. Tym bardziej że dla wielu ludzi, uprawnionych do tej pomocy, czas jest przecież bardzo cenną wartością. W radzie fundacji jest przecież tyle znamienitych osób, a jednak dotychczas nie podjęła ona konstruktywnego działania, aby spełnić jak najszybciej oczekiwania ludzi poszkodowanych przez Trzecią Rzeszę, przynajmniej w tym możliwym wymiarze finansowym.

Rodzi się pytanie, czyż nie jest tak, że im szybciej będą realizowane wypłaty, tym szybciej skończy się rola fundacji i stąd te wymienione problemy?

Zwracam się z uprzejmą prośbą do pana wiceprezesa Rady Ministrów, ministra skarbu państwa z zapytaniem, co pan premier zamierza uczynić, aby okres wypłat był skrócony do minimum?

Wyrażam jednocześnie nadzieję, że wszystkie przeszkody techniczno-organizacyjne zostaną szybko usunięte, co będzie wyrazem autentycznej woli zadośćuczynienia przynajmniej w części krzywdom, których Polacy doznali. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję pani senator.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Tadeusza Rzemikowskiego. Następna będzie pani senator Alicja Grześkowiak.

Senator Tadeusz Rzemikowski:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Oświadczenie moje ma charakter głęboko osobisty. Są w nim jednak także wątki ogólniejsze i stąd zdecydowałem się na jego upublicznienie.

Szanowni Państwo! Wielkim przeżyciem dla mnie było uczestniczenie w doniosłym akcie uchwalania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zdawało mi się dotąd, że najwyższym uhonorowaniem mojej aktywnej postawy zawodowej i społeczno-politycznej był wybór w 1993 r. na senatora RP. Stąd też mandat senatorski bardzo cenię i umacniam go rzetelną pracą.

W dniu 2 kwietnia spotkało mnie jeszcze większe szczęście, jeszcze większy honor. Wśród wielkich polityków polskich: Tadeusza Mazowieckiego, Aleksandra Kwaśniewskiego, Józefa Zycha, Aleksandra Małachowskiego, Leszka Moczulskiego, i dalszych 492 posłów i senatorów, byłem i ja. Wspólnie uchwalaliśmy wielkie dzieło narodowe: Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej. Byłem wtedy tak samo wzruszony, jak wielki uczyony, profesor Zbigniew Religa i sława polskiego sportu, legendarny już Jan Mulak.

Konstytucja uzyskała poparcie ponad 90% członków Zgromadzenia Narodowego i ma stanowić podwalinę pokoju, ładu społecznego, demokracji, rozwoju gospodarczego i wzrostu poziomu życia narodu, wszystkich Polaków i naszej ojczyzny. Nikt nie ma prawa, proszę państwa, naigrawać się z mojej dumy z udziału w akcie uchwalania konstytucji oraz z mojego przekonania o wysokiej jakości tego dokumentu.

Po tak zdecydowanym poparciu konstytucji przez demokratycznie wybrane Zgromadzenie Narodowe jestem święcie przekonany, że spot-

(senator T. Rzemiykowski)

ka się ona z radosnym przyjęciem ze strony społeczeństwa. Myślałem, że spotka się także z podobnym przyjęciem u polityków pozaparlamentarnych. Spotkało mnie jednak wielkie rozczarowanie.

Z jednej strony słyszę, czytam o rozszerzającej się radości wśród Polaków, a z drugiej widzę zajadłe ataki znaczących w Polsce osób. Przewodniczący Krajowej Komisji NSZZ „Solidarność” Marian Krzaklewski nazywa nasze zgromadzenie „Targowicą”. Lech Wałęsa ocenia konstytucję wyjątkowo negatywnie i jako tymczasową. A co jest dla mnie zupełnym zaskoczeniem, sufragan sandomierski, Marian Frankowski, podczas mszy świętej – w ogóle już nie rozumiem słowa „święta” – grzmi ostro: „rządzą nami pęta-ki”. To smutne, naprawdę smutne i to dla mnie osobiście. Nie mówię tego pod publikę. Myślę jednak, że konstytucja zyska społeczne poparcie i będę mógł znów z dumą i radością obnosić się z wieścią, że ją uchwalą. Dziękuję bardzo. (Oklaski).

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę o zabranie głosu panią senator Alicję Grześkowiak. Następnym mówcą będzie pan Mieczysław Wyględowski.

Senator Alicja Grześkowiak:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

W Senacie Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzono niedawno debatę nad sytuacją Polonii i Polaków za granicą. Wielu jej uczestników wskazywało na przejawy dyskryminacji mniejszości polskiej, żyjącej za wschodnią granicą Polski. Sądzę, że wszystkie wskazywane w debacie fakty stały się już przedmiotem zainteresowania Ministerstwa Spraw Zagranicznych, bo polska racja stanu nie może pomijać troski o mniejszość polską.

W sprawozdaniu przedłożonym Wysokiemu Senatowi wskazywałam między innymi na fakty dyskryminacji mniejszości polskiej zamieszkałej na Ukrainie. Wskazywałam zwłaszcza na poważne naruszenie prawa Polaków do zachowania tożsamości narodowej i religijnej oraz prawa do wolności religijnej.

Sytuacja tej polskiej mniejszości od czasu tamtego wystąpienia jeszcze się pogorszyła. Podstawą do takiego stwierdzenia jest zdarzenie, jakie miało miejsce 2 kwietnia 1997 r. przy kościele św. Antoniego we Lwowie. Przy tym kościele znajduje się, należący do oo. Franciszkanów od XVI wieku, niewielki teren przykościelny, który w dużej części był do 1939 r. cmentarzem

grzebalnym. Władze miasta podjęły decyzję, z oczywistym naruszeniem potwierdzonego dokumentami prawa własności, by na tym terenie zbudować wieżowiec. Prowadząca tę budowę firma, znając stanowisko polskiej mniejszości domagającej się zwrotu plebanii i terenu przylegającego do kościoła, w tym byłego cmentarza, w ubiegłym roku dokonała najścia na kościół i modlącą się w nim grupę Polaków. Starła się ich nastraszyć, szarpiąc, grożąc następnymi najściami i pobiciami, jeżeli nie przestaną protestować przeciwko budowie wieżowca i garaży na terenie będącym własnością wspólnoty kościelnej. Polacy protestowali u władz miasta, wojewody, a nawet zwracali się do prezydenta Ukrainy.

Akt następny miał miejsce właśnie 2 kwietnia bieżącego roku. Firma „Astra”, budująca ten wieżowiec na bezprawnie zabranym gruncie, rozpoczęła wycinanie drzew, przygotowując teren do budowy. Widząc to, polscy parafianie i zakonnicy zebrali się na terenie przykościelnym. Przedstawiciele firmy budowlanej na czele z osobą, która przedstawiała się jako dyrektor tej firmy, zaczęli wyjaśniać, że projekt budynku kosztował wiele dolarów i budowa będzie kontynuowana tak czy inaczej. Zaczęli kierować pod adresem polskich parafian i polskich duchownych pogroźki, mówiąc: „jeżeli nie przestaniecie przeszkadzać w budowie domu, to za 1000 dolarów można zastrzelić kogokolwiek z was”. To cytat. Zostało to zarejestrowane na taśmie, a całe zajście uwidoczniono na fotografiach. Inny cytat: „Prosto tak, to sprawa się nie skończy”. Jeszcze inny: „Kościół św. Antoniego zostanie otoczony przez UNA i UNSO, bo to jest sprawa polityczna”. Nie szczędzono słów obrazy kierowanych pod adresem Polaków, Ojca Świętego, a w stosunku do jednego z zakonników, obywatela polskiego, użyto siły, wykręcając mu ręce i głowę, popychając.

Polacy wyrażają swoje uzasadnione obawy, że pogroźki mogą stać się faktem. Boją się, że zgodnie z tym, jak im grożono, nieznani sprawcy mogą podpalić kościół, pobić księży, jak to się stało nie tak dawno w Komarnie albo może dojść do pomówienia o szpiegostwo, jak to było w Kołomyi.

Wysoki Senacie! Oczekuję interwencji w tej sprawie przede wszystkim od ministra spraw zagranicznych i do niego kieruję to oświadczenie. Oczekuję również zainteresowania sprawą od Prezydenta Rzeczypospolitej.

Sprawa dotyczy istotnego prawa mniejszości polskiej do wolności religijnej. Mniejszość winna mieć zagwarantowaną możliwość jego realizacji w warunkach wolnych od gróźb i przymusu, z pełnym respektowaniem mieszczącego się w nim innego prawa, prawa do posiadania kościołów, miejsc kultu religijnego. Ukraina od dawna go nie przestrzega. Co więcej, jest ono w sposób oczywisty łamane. Zwracam uwagę, że

(senator A. Grześkowiak)

Ukraina jest członkiem Rady Europy i zobowiązała się do zagwarantowania mniejszościom narodowym i religijnym należnych im praw oraz do zwrotu dóbr kościołów.

Wnoszę także o skierowanie informacji o naruszeniu praw mniejszości polskiej do Komisji Monitoringowej funkcjonującej przy Radzie Europy, zajmującej się badaniem realizacji zobowiązań państw Europy Środkowej i Wschodniej, członków Rady Europy. Dziękuję.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję pani senator.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Mieczysława Wyględowskiego. Następnym mówcą będzie pan senator Stanisław Ceberek.

Senator Mieczysław Wyględowski:

Biskup sufragan sandomierski Marian Frankowski powiedział podczas mszy rezurekcyjnej między innymi to: „rządzą nami pętaki i takie pętaki Polskę sprzedają, i takie pętaki uczą nam dzieci. Pętaki tworzą telewizję i takich pętaków przysłali nam ze Wschodu, teraz przysyłają z Zachodu”.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Cytowana wypowiedź wysokiego urzędnika kościoła katolickiego, z wykształcenia księdza, z urzędu biskupa, z zamilowania polityka, nie może pozostać bez naszej odpowiedzi. Opinie obrażające rząd i parlament polski, nauczycieli i dziennikarzy polskich biskup Frankowski może wyrażać jako osoba prywatna, a nie w czasie kazania, kiedy wypowiada się publicznie. Za swoją wypowiedź ksiądz Frankowski musi ponieść pełną odpowiedzialność.

Sekretarz Episkopatu Polski powiedział, że nie jest jego przełożonym i nie może oceniać takich zachowań. Oświadczenie złożone przez księdza biskupa Tadeusza Pieronka jest bolesne i niewiele ma wspólnego z prawdą. Możemy domniemywać, że Episkopat Polski podziela stanowisko biskupa Frankowskiego.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Domagamy się kategorycznie wystąpienia pana marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej do Episkopatu Polski, aby ten zajął stanowisko wobec skandalicznego kazania biskupa Frankowskiego i podał je do publicznej wiadomości.

Tekst oświadczenia, które zgłosiłem, podpisało 27 pań i panów senatorów*:

pani senator Wanda Kustrzeba
pan senator Jerzy Cieślak
pan senator Andrzej Szczepański

* O wpisanie na listę poprosili także panowie senatorowie: Ireneusz Michaś i Grzegorz Woźny.

pan senator Wincenty Olszewski
pan senator Eugeniusz Patyk
pan senator Zbyszko Piwoński
pan senator Tadeusz Rewaj
pan senator Stanisław Kucharski
pan senator Zenon Nowak
pani senator Grażyna Ciemniak
pan senator Grzegorz Kurczuk
pan senator Ryszard Gibuła
pan senator Lech Czerwiński
pani senator Dorota Kempka
pan senator Jerzy Adamski
pan senator Józef Kuczyński
pan senator Tadeusz Rzemyskowski
pan senator Ryszard Jarzembowski
pan senator Henryk Kanicki
pan senator Zdzisław Jarmużek
pan senator Paweł Jankiewicz
pan senator Jerzy Kopaczewski
pan senator Ryszard Czarny
pan senator Stanisław Sikorski
pan senator Kazimierz Działocha
pan senator Jan Mulak
i Wyględowski
Dziękuję. (Oklaski).

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Senator Zbigniew Kulak:

Panie Marszałku, przepraszam, proszę o dopisanie także mojego nazwiska: senator Zbigniew Kulak.

(Senator Mieczysław Wyględowski: Mogę dopisać?)

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Bardzo proszę, oczywiście.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Stanisława Ceberka. Następnym mówcą będzie pan senator Henryk Krupa.

Senator Stanisław Ceberek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Moja propozycja odbycia posiedzenia Komisji Gospodarki Narodowej w Stoczni Gdańskiej, którą zgłaszam już po raz czwarty, dotąd nie zdobyła uznania. Dlatego dzisiaj zwracam się z prośbą do pana marszałka, ażeby zechciał spowodować wspólny, z wiceprzewodniczącym i przewodniczącym Komisji Gospodarki Narodowej, wyjazd do Gdańska.

Trudno mi wierzyć w to, co mówią media, co mówi prasa, ponieważ nie słyszę głosu oskarżonych. A do tego problem jest tak ważny, że nie można go puścić luzem i nie interesować się nim.

(senator S. Ceberek)

Jest to sprawa całego Wybrzeża, wszystkich stoczni, wszystkich portów, dziesiątków tysięcy ludzi zatrudnionych zarówno tam, jak również we współpracujących zakładach. Jest to zagrożenie dla setek tysięcy ludzi, którzy z pracownikami stoczni, z pracownikami przemysłu morskiego tworzą rodzinę.

Myślę, że powinniśmy to załatwić jak najszybciej. Gdy w 1970 r. meldowałem panu marszałkowi Wycechowi, że płonie polskie Wybrzeże, zlekceważono to. W tej chwili płonie nie tylko Wybrzeże. Obyśmy, jako najwyższa izba, jako najwyższy kontroler w państwie, nie za późno zajęli się dolą ludzi.

Wczoraj byli tutaj ludzie: chmielarze, rolnicy. Ci ludzie tutaj, którzy zarzucają mi, że nie mam racji co do sposobu prywatyzacji, nie mieli odwagi wyjść do chłopów i powiedzieć im tego, co mówią mnie. Tam idźcie przyjaciele, tam, gdzie się pali, potrzebny jest strażak.

Proszę państwa, chcę się ustosunkować do spraw zgłoszonych przez kolegów senatorów z lewicy. Chciałbym przypomnieć, że mówimy o Polsce, o narodzie polskim, o państwie jako narodzie i państwie wyznaniowym. Nie ma tu żadnego błędu co do nazwy, bo każdy musi się zgodzić, że w Polsce jest i żyje 90% rzymskich katolików. Reszta to inne, mniej liczne wyznania, a ludzie niewierzący stanowią niewielki procent. Sytuacja w Senacie jest inna, to prawda, ale ci, którzy kandydowali, mówili co innego, wszyscy prawie bili się w piersi, że są chrześcijanami, a teraz jakoś zmienili poglądy. To też jest prawda. Co do tego, że ksiądz mówi coś na kazaniu, to ksiądz również jest Polakiem i ma prawo, nawet obowiązek...

Senator Ryszard Jarzembowski:

Panie Marszałku, w kwestii formalnej! Przecież nie można, zgodnie z Regulaminem, komentować czyichś oświadczeń.

(Senator Stanisław Ceberek: Przepraszam, przepraszam!)

Panie Marszałku, bardzo proszę o odebranie głosu! Panie Marszałku!

(Poruszenie na sali).

(Senator Tadeusz Rewaj: Jak tak można?)

Senator Stanisław Ceberek:

Można, bo jeżeli mnie obrażają, to ja też mogę. Natomiast, proszę państwa, nikt się nie obraża, jak żydowski rabin rządzi w Izraelu i obraża naród polski tu, w Polsce. Dziękuję.

(Poruszenie na sali).

(Głos z sali: To jest osobiste oświadczenie.)

(Senator Adam Woś: Nie ma odpowiedzi na oświadczenia.)

(Senator Franciszek Bachleđa-Księdzularz: To jest oświadczenie osobiste. Jeżeli są dwa bieguny, to tak jest.)

(Poruszenie na sali).

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Panie i Panowie Senatorowie, na oświadczenie pana senatora Ceberka można odpowiedzieć, no...

(Poruszenie na sali).

Przepraszam, nad oświadczeniem, Panie Senatorze, nie ma...

(Głos z sali: Ja ad vocem wypowiedzi pana senatora Ceberka.)

(Rozmowy na sali).

Proszę o zabranie głosu pana senatora Krupę. Proszę bardzo, pan senator.

Senator Henryk Krupa:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Moje oświadczenie kieruję do pani prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Dotyczy ono sposobu naliczania wysokości wynagrodzeń z tytułu dodatkowej pracy wykonywanej przez emerytów i rencistów.

Mianowicie organy rentowe trzymają się zasady, iż przy ustalaniu limitów wynagrodzenia, których przekroczenie pociąga za sobą zmniejszenie emerytury albo renty lub zawieszenie tych świadczeń, uwzględnia się wynagrodzenie bez odliczania kosztów uzyskania przychodów, czyli, skrótkowo mówiąc, wysokość wynagrodzenia brutto. Pracujący emeryci i renciści uważają natomiast, że taki sposób naliczenia jest dla nich po prostu krzywdzący.

Problem trafił do Sądu Najwyższego. Uchwałą Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r. zostało uściślone pojęcie „faktyczny dochód uzyskany przez emeryta lub rencistę w danym roku kalendarzowym”. Z tego doprecyzowania wynika, że powinno się naliczać wysokość wynagrodzenia z tytułu dodatkowego zatrudnienia po potrąceniu kosztów uzyskania tego wynagrodzenia, czyli po potrąceniu podatku, składki ZUS, itd., czyli netto.

Na jednym ze spotkań poruszono ten problem. Emeryci dopominają się sfinalizowania tejże uchwały Sądu Najwyższego w postaci wydania przez ZUS jednoznacznej wykładni sposobu naliczania, tak jak mówi o tym uchwała Sądu Najwyższego. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Stanisława Sikorskiego. Następna będzie pani senator Barbara Łękawa.

Senator Stanisław Sikorski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Oświadczenie swoje kieruję do ministra spraw wewnętrznych i administracji, a konkretnie do Komendy Głównej Straży Pożarnej.

Podczas wielu spotkań z zainteresowanymi tą problematyką wielokrotnie pytano, czy Komenda Główna Straży Pożarnej ma pełne rozpoznanie w zapotrzebowaniu na sprzęt przeciwpożarowy dla straży państwowej i czy robi rozpoznanie w potrzebach sprzętu dla Ochotniczych Straży Pożarnych, które w tym przypadku czują się jakby pozostawione samym sobie. Przez koordynowanie zakupów efekty mogłyby być znacznie lepsze mimo różnych źródeł finansowania.

Drugim pytaniem, często powtarzającym się, jest sprawa karosowania podwozi wozów bojowych GBA-244 Star. Z informacji uzyskanych nie tylko na spotkaniach wynika, że zakup centralny jest znacznie droższy od karosowanego. Indywidualne karosowanie jest znacznie tańsze, pozwala wprowadzić zmiany techniczne w zależności od zamówienia i potrzeb, a co najważniejsze, nie odbiega w parametrach od zamówień centralnych.

Stąd rodzi się pytanie, czy wobec dużych potrzeb i skromnych środków finansowych nie należałoby się zastanowić nad tym problemem. Uzyskane odpowiedzi pozwolą mi uzupełnić wiedzę w tym zakresie i wyjaśnić wiele rodzących się wątpliwości. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę o zabranie głosu panią Barbarę Łękawę. Jako ostatnia do głosu jest zapisana jeszcze pani senator Alicja Grześkowiak.

(*Senator Alicja Grześkowiak:* Dziękuję, nie.)

Nie? Rezygnuje pani. To dobrze.

Senator Barbara Łękawa:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Chrystus Pan, król królów, ganił przywódców politycznych swoich czasów słowami, które uznawano za obraźliwe. Na koniec został przez nich ukrzyżowany. Wielu biskupów i księży w całej naszej historii, od świętego Stanisława biskupa po księdza Jerzego Popiełuszkę, ganiło rządzących i płaciło za to najwyższą cenę. Mądrzy rządzący przyjmowali te nagany z pokorą i umieli wyciągać z nich wnioski. Nic to nowego w Polsce.

Słowa „z wykształcenia księdza” użyte w wypowiedzi senatora Wyględowskiego dowodzą, że niektórzy senatorowie nie wiedzą, że ksiądz to nie wykształcenie, a sakrament...

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Pani Senator! Pani Senator!

(*Senator Barbara Łękawa:* Przepraszam.)

Pani Senator! Proszę mnie nie przepraszać. Proszę wziąć Regulamin Senatu.

(*Senator Barbara Łękawa:* Panie Marszałku, czy wolno mi coś powiedzieć? Zgodnie z artykułem...)

Do dzisiejszego oświadczenia nie można się ustosunkować. Proszę to odłożyć na następne posiedzenie.

(*Senator Barbara Łękawa:* Przepraszam, ale art. 42a przewiduje, że nie może ono jedynie dotyczyć porządku obrad. A oświadczenia do niego nie należą, są więc poza nim.)

Pani Senator! Ja nie chcę się z panią sprzeczać. Zgodnie z Regulaminem Senatu, art. 42a ust. 3, nad oświadczeniem senatorskim nie przeprowadza się dyskusji.

(*Senator Barbara Łękawa:* To nie jest dyskusja, ale moje oświadczenie. To jest moje oświadczenie.)

Ale, Pani Senator, przypominam, że do tego oświadczenia może się pani ustosunkować na następnym posiedzeniu.

(*Senator Barbara Łękawa:* Nie, to jest tylko kilka zdań.) (*Rozmowy na sali*).

Proszę bardzo.

Senator Barbara Łękawa:

Słowa „z wykształcenia księdza”, użyte w wystąpieniu senatora Wyględowskiego, dowodzą, że niektórzy senatorowie nie wiedzą, że ksiądz to nie wykształcenie, a sakrament, który powinni uszanować. I właśnie tego szacunku dla religii i Kościoła domagamy się na forum Wysokiego Senatu. Dziękuję.

(*Głos z sali:* Bravo!) (*Oklaski*).

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję, Pani Senator.

Powracamy do punktu drugiego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Proszę o włączenie gongu.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, Komisji Ochrony Środowiska oraz Komisji Rolnictwa, które ustosunkowały się do wszystkich wniosków przedstawionych w trakcie debaty.

(*Głosy z sali:* 10 minut przerwy, 10 minut przerwy na opamiętanie.)

Przypominam... (*Rozmowy na sali*). Panie i Panowie Senatorowie, mogę ogłosić przerwę. Prze-

(wicemarszałek S. Jurczak)

cież możemy zrobić 15 minut przerwy. (*Rozmowy na sali*).

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie, zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu, głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, Komisji Ochrony Środowiska oraz Komisji Rolnictwa, pana senatora Ryszarda Ochwat.

Senator Ryszard Ochwat:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Myślę, że moje merytoryczne wystąpienie, dotyczące sprawozdania czterech połączonych komisji, właściwie podziela na emocje, które panowały przed chwilą na tej sali.

Cztery połączone komisje zdecydowały zaopiniować pozytywnie 9 z 11 poprawek do ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Chciałbym pokrótce powtórzyć, czego one dotyczyły.

Pierwsze zasadnicze zagadnienie merytoryczne, względem którego wyrażono zgodnie akceptację wcześniej, a także na posiedzeniu połączonych komisji, to konsekwentna ochrona obszarów leśnych, czyli wyłącznie z możliwości zwolnień od opłat i należności obszarów leśnych. Dotyczy tego poprawka druga.

Przypominam, że do pktu 3 w art. 1 były zgłoszone 4 poprawki, w tym 3 dotyczyły mniej więcej tej samej materii. Propozycja pana senatora Adamiaka była w efekcie najbardziej kompetentnym, komunikatywnym i najdalej idącym rozwiązaniem, w związku z tym została poparta przez połączone komisje. Poprawki trzecia i piąta zaś zostały przegłosowane, to znaczy jedna wykluczona, druga odrzucona. Pktu 3 w art. 1 dotyczyła również poprawka pana senatora Kochaniaka.

(*Senator Wacław Strażewicz: Kochanowskiego.*)

Senatora Kochanowskiego, przepraszam najmocniej. Jej konsekwencją jest poszerzenie listy terenów do wyłączenia o, mówiąc skrótowo, inwestycje cmentarne. Chodzi o powiększenie lub zakładanie nowych cmentarzy.

Konsekwencją przyjętej postawy, zgodnie z którą obszary leśne powinny być chronione, jest również poprawka szósta, przynosząca nowe brzmienie pktu 4 w art. 1. Wynika ono właśnie ze wspomnianej konsekwencji.

Poprawka pierwsza, poparta przez pana senatora Adamiaka, dotyczyła skreślenia wyrazów „na torfie”. Pan senator Adamiak wystarczająco komunikatywnie ją rekomendował.

Najwięcej kontrowersji wzbudziła poprawka siódma, nie głosowano nad nią jednomyślnie. Dotyczyła ona pktu 4 w art. 1, czyli wyłączenia 10 arów z opłat, jeśli właściciel gospodarstwa rolnego na tejże powierzchni rozpoczyna działalność gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna. W efekcie ta poprawka została poparta. Połączone komisje uznały, że takie wyłączenie wesprze przedsiębiorczość, bardzo potrzebną w środowiskach wiejskich.

Jeśli chodzi o poprawkę merytoryczną, dziewiątą, postulującą skreślenie pktu 6c w art. 1, była powszechna zgoda, że jest on nieczytelny i mało komunikatywny.

Kolejne poprawki, o których do tej pory nie mówiłem, ósma, dziesiąta i jedenasta, są typu redakcyjnego bądź doprecyzowują brzmienie artykułów, do których się odnoszą.

Krótko mówiąc, w imieniu czterech połączonych komisji: Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Ochrony Środowiska oraz Komisji Rolnictwa, zwracam się do Wysokiej Izby o poparcie ustawy wraz z poprawkami: pierwszą, drugą, czwartą, szóstą, siódmą, ósmą, dziewiątą, dziesiątą i jedenastą. Dziękuję serdecznie, Panie Marszałku.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Chciałem przypomnieć, że sprawozdawcami komisji byli jeszcze: pan senator Jan Adamiak – Komisja Rolnictwa, pan senator Jan Antonowicz – mniejszość Komisji Rolnictwa, pan senator Andrzej Szczepański – Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, pan senator Andrzej Chronowski – Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych. Wnioski zgłosili także: pan senator Jerzy Madej, pan senator Jan Adamiak i pan senator Stanisław Kochanowski. Czy senatorowie wnioskodawcy lub pozostali senatorowie sprawozdawcy chcą jeszcze zabrać głos? Dziękuję.

Przechodzimy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Przypominam, że w tej sprawie w trakcie debaty komisje oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisu ustawy.

Przechodzimy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami. Państwo mają to w druku nr 489Z. Ja będę tylko czytał uzasadnienia i informował o poparciu lub niepoparciu poprawki przez komisje.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Przystępujemy do głosowania nad poprawką pierwszą dotyczącą art. 4 pktu 8. Zmierza ona do uściślenia definicji gleb pochodzenia organicznego. Jest to poprawka pana senatora Adamiaka poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 66 obecnych senatorów 64 głosowało za, nikt nie był przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 4).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę pierwszą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką drugą. Przypominam, że jej autorem jest pan senator Adamiak. Została poparta przez połączone komisje. Przyjęcie poprawki drugiej wyklucza głosowanie nad poprawką piątą. Poprawka druga, dotycząca art. 12 ust. 16, zmierza do ograniczenia możliwości umarzania należności i opłat z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji, tylko do gruntów rolnych. Tym samym umorzenie byłoby niemożliwe w przypadku gruntów leśnych. W porównaniu z poprawką piątą proponuje dalej idącą zmianę, to znaczy, wyłącza z możliwości umarzania wszystkie należności związane z wyłączeniem z produkcji gruntów leśnych.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 65 obecnych senatorów za poprawką głosowało 61, nikt nie był przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 5).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę drugą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzecią. Jest to poprawka komisji dotycząca art. 12 ust. 16. Ma na celu zmianę organu uprawnionego do umarzania należności i opłat rocznych z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji. Zamiast kierownika rejonowego urzędu rządzącej administracji ogólnej, w odniesieniu do gruntów rolnych, oraz dyrektora regionalnych dyrekcji

lasów państwowych, w odniesieniu do gruntów leśnych organem uprawnionym do umarzania należności byłby wojewoda.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 67 obecnych senatorów 6 głosowało za, 50 – przeciw, 9 wstrzymało się od głosu, 2 nie głosowało. **(Głosowanie nr 6).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba nie przyjęła poprawki trzeciej.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czwartą. Jest to poprawka pana senatora Kochanowskiego poparta przez połączone komisje. Dotyczy art. 12 ust. 16. Ma na celu rozszerzenie możliwości umarzania należności i opłat z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji na przypadki dotyczące powiększenia bądź założenia cmentarza.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 68 obecnych senatorów 60 głosowało za, 5 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 7).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę czwartą.

Nad poprawką piątą nie głosujemy. Została ona wykluczona przez przyjęcie w głosowaniu poprawki drugiej.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką szóstą dotyczącą art. 12. Została poparta przez połączone komisje. Zmierza do ograniczenia wprowadzonego nowelą wyjątku od obowiązku uiszczenia należności i opłat rocznych tylko do wyłączenia z produkcji gruntów rolnych. Tym samym ustawowe ograniczenie tego obowiązku nie dotyczy gruntów leśnych.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 68 obecnych senatorów 66 głosowało za, 1 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 8**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę szóstą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką siódmą dotyczącą art. 12a. Została poparta przez połączone komisje. Zmierza do rozszerzenia ustawowego zwolnienia z obowiązku naliczania należności i opłat rocznych w sytuacji wyłączenia gruntów rolnych z produkcji na cele związane z samodzielnym prowadzeniem przez właściciela gospodarstwa rolnego działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 68 obecnych senatorów 42 głosowało za, 12 – przeciw, 14 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 9**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę siódmą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką ósmą. Jest to poprawka pana senatora Madeja, została poparta przez połączone komisje. Dotyczy art. 20 ust. 2 i ma charakter redakcyjny. Jej celem jest doprecyzowanie przepisu.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 69 obecnych senatorów 66 głosowało za, 1 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 10**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę ósmą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dziewiątą, polegającą na skreśleniu w art. 1 pkt 6 przepisu oznaczonego literą „c”. Zmierza

do wyeliminowania niejasnego przepisu, którego cel jest niezrozumiały i który stosowany w praktyce mógłby prowadzić do nadużycia prawa. Poprawka została poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 69 obecnych senatorów 65 głosowało za, nikt nie był przeciw, 3 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 11**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę dziewiątą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dziesiątą dotyczącą art. 2. Ma na celu zastąpienie występującego w tym przepisie pojęcia określeniem użytym w kodeksie cywilnym. Została poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 69 obecnych senatorów 67 głosowało za, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu, 2 senatorów nie głosowało. (**Głosowanie nr 12**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę dziesiątą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką jedenastą.

Dotyczy ona art. 3, doprecyzowuje przepis, przez co eliminuje wątpliwości dotyczące jego wykładni. Poprawka ta została poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Na 69 obecnych senatorów 68 głosowało za, nikt nie był przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 13).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę jedenastą.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 69 obecnych senatorów 68 głosowało za, nikt nie był przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 14).**

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Powracamy do punktu czwartego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Gospodarki Narodowej, które ustosunkowały się do wszystkich wniosków przedstawionych w trakcie debaty.

Przypominam też, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona. Obecnie, zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Gospodarki Narodowej, pana senatora Kazimierza Działochę o zabranie głosu i przedstawienie wniosków uzgodnionych na posiedzeniu.

Senator Kazimierz Działocha:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisja Gospodarki Narodowej na wspólnym posiedzeniu w dniu dzisiejszym zestawiły propozycje poprawek zgłoszonych wcześniej przez komisje i przedyskutowanych w trakcie debaty Wysokiej Izby oraz poprawkę pana senatora Piotra Andrzejewskiego, zgłoszoną z tej trybuny w trakcie debaty.

Wszystkie te poprawki są Wysokiej Izbie znane. Ich treść była omawiana w trakcie debaty.

Chciałem jednak zwrócić uwagę na wyraźne przeciwstawienie poprawki drugiej i trzeciej.

Poprawka trzecia, zgłoszona przez komisje, ma charakter redakcyjny. Bardziej poprawnie wyraża myśl ustawy. Poprawka pana senatora Andrzejewskiego zmierza w ogóle do skreślenia art. 3, a zatem przepisu, który stanowi, że obywatele, którzy mogli skorzystać w określonym terminie z prawa otrzymania świadectwa udziałowego, nie będą mogli tego prawa zrealizować jakby w drugiej turze, w dodatkowym terminie, jeżeli nie zrobili tego pomiędzy 22 listopada 1995 r. a 22 listopada 1996 r.

Art. 3 jest uwięzieniem ustawy dzięki temu, że wyraźnie określa materię nowelizacji ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych w tych sprawach, które wynikają z orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Materia tej ustawy, wyraźnie określona, powtarzam, jest następstwem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Poprawka pana senatora Andrzejewskiego natomiast zmierza do rozszerzenia prawa korzystania ze świadectw udziałowych poza zakres materii zasądzonej przez Trybunał Konstytucyjny.

Moim zdaniem, wszystkie względy przemawiają przeciwko przyjęciu poprawki drugiej i za przyjęciem trzeciej. Względy prawne, na które pan senator Andrzejewski się powoływał, nie wchodzi tu w grę. Przeczytałem jeszcze raz orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego.

Z wywodów trybunału wynika wyraźnie, jaki charakter ma prawo otrzymywania świadectw udziałowych, wprowadzone przez ustawę o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji. Ma ono charakter publiczny, publiczno-prawny. Trybunał Konstytucyjny zajął stanowisko, że źródłem tego prawa jest zwykła ustawa. Nie ma podstaw, by w konstytucji dopatrywać się nakazu ustanowienia go przez ustawodawcę.

W dalszych wywodach trybunał uznał, że wszystkie przepisy określone ustawowo i regulujące otrzymywanie świadectw – z wyjątkiem jednego przepisu, zakwestionowanego przez rzecznika, do czego przychylił się też Trybunał Konstytucyjny – zostały ukształtowane w ramach swobodnej działalności ustawodawczej Sejmu. Zamknięcie możliwości otrzymania świadectwa udziałowego w terminie od 22 listopada 1995 r. do 22 listopada 1996 r. – w terminie rocznym – jest uzasadnione w świetle charakteru tego prawa jako prawa publicznego.

Są też względy pozaprawne, o których wczoraj mówiła przedstawicielka ministerstwa skarbu, względy podyktowane bezpieczeństwem całego tego wielkiego przedsięwzięcia, jakim są narodowe fundusze inwestycyjne. Przedstawicielka ministerstwa mówiła, jakie szkody wyrządziłbyśmy funduszom w tej fazie, w jakiej one w tej chwili się znajdują, w szczególności po wczorajszej decyzji.

(senator K. Działocha)

Zdaniem połączonych komisji, wszystko to przemawia za przyjęciem poprawki trzeciej, a nie-przyjmowaniem poprawki drugiej. Głosy rozłożyły się następująco: 3 osoby były za poprawką pana senatora Andrzejewskiego, 8 – przeciw i 3 wstrzymały się od głosu. Takie jest stanowisko połączonych komisji.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki pierwszej i trzeciej i nieprzyjmowanie poprawki drugiej. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji, pana senatora Piotra Łukasza Juliusza Andrzejewskiego, i przedstawienie wniosków mniejszości połączonych komisji.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Piotr Andrzejewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Zdaję sobie sprawę, że materia, którą poruszamy, jest wysoce specjalistyczna i jeżeli sami prawnicy toczą spór, to trudno szukać arbitrażu u Wysokiej Izby w kwestiach tak bardzo specjalistycznych. Z obowiązku natomiast muszę przedstawić swój pogląd, ponieważ uważam, że taka redakcja w dalszym ciągu narusza spójność ustawy i tezy, które Trybunał Konstytucyjny sformułował, eliminując w ogóle kryterium zameldowania na pobyt stały jako kryterium prawa do otrzymania świadectw udziałowych. Tymczasem w wersji zaproponowanej przez pana profesora Działochę i popartej przez komisję pojawia się znowu to kryterium zameldowania na pobyt stały.

W tej sytuacji musimy się odnieść nie do tekstu wyjściowego, gdzie to kryterium było zawarte w ust. 1 art. 31, ale już do wersji przyjętej przez ustawę nowelizującą. Tam wyraźnie prawo jest uzależnione od dwóch czynników: od stałego przebywania na terytorium kraju i od ukończenia 18 roku życia w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok emisji świadectw udziałowych. Innych kryteriów nie ma. To natomiast, co powiedział i zaproponował pan profesor Działocha, wskazuje, że są dwa dodatkowe kryteria. Jedno, to jest stałe zameldowanie, drugie – przedział czasowy, w ramach którego było realizowane to prawo.

Według tych dwóch kryteriów stosuje się przepisy ustawy, wyłączając możliwość zrealizowania prawa do otrzymania świadectw udziałowych. Wydaje się, że ta konstrukcja również godzi w prawa. Godzi tak samo, jak art. 3 ustawy

nowelizującej, który mówił, że pewne osoby są pozbawione prawa do otrzymania świadectw udziałowych, dlatego że nie miały stałego meldunku i do 22 listopada 1996 r. nie odebrały przysługujących im świadectw udziałowych. Rozumiem, że jest to chęć załatwienia sprawy *post factum* i ta chęć jest dla mnie zrozumiała.

Musimy jednak pilnować, musi to robić zwłaszcza Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz prawnicy, spójności systemu prawnego. Z tego punktu widzenia uważam, że nie można w ten sposób zrehabilitować tego przepisu. Sądzę, że pan profesor Działocha wywodzi z art. 3 inne skutki niż ustawa nowelizująca, ale dowiedziałem się, że uważa, iż to jest ten sam skutek pozbawienia prawa, a tylko inna redakcja.

(Senator Kazimierz Działocha: Nie, nie chodzi o pozbawienie.)

Sięgnijmy do stenogramu, Panie Profesorze. Przepraszam bardzo, ale powiedział pan, że jest to poprawka o charakterze tylko redakcyjnym.

Ja natomiast uważam, że trzeba ten przepis zmienić merytorycznie. Nowelizowany art. 3 jest wadliwy nie ze względu na sformułowanie, lecz ze względu na instytucję, którą wprowadza w sposób sprzeczny z konstytucją. W tej sytuacji zarówno przepis w dotychczasowym brzmieniu art. 3, jak i przepis w brzmieniu art. 3 znowelizowanego w dalszym ciągu jest przepisem kolizyjnym z nową wersją art. 31 ust. 1, który mówi, kto ma prawo do świadectw udziałowych, jest sprzeczny z konstytucją, jest naruszeniem i ograniczeniem tego prawa podporządkowanym tokowi realizacji świadectw udziałowych, jest wadliwy systemowo.

Stąd wniosek mniejszości o skreślenie tego przepisu w całości. Dziękuję.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Czy senatorowie wnioskodawcy chcą jeszcze zabrać głos?

Wnioskodawcą był sprawozdawca, który przed chwilą zakończył wystąpienie, a sprawozdawcą Komisji Gospodarki Narodowej był pan senator Ryszard Gibuła.

Czy pan senator chce zabrać głos?

(Senator Ryszard Gibuła: Nie, dziękuję.)

Jeżeli nie, to dziękuję.

Przypominam, że w tej sprawie w trakcie debaty komisje oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu zostaną przeprowadzone kolejne głosowanie nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przypominam, że wszystkie materiały są zawarte w druku nr 491Z.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką pierwszą.

Jest ona poparta przez połączone komisje i uzupełnia odesłanie zawarte w art. 2, wskazuje, iż chodzi o art. 39 ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 68 obecnych senatorów 67 głosowało za, nikt nie był przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 15).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę pierwszą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką drugą.

Jest to poprawka pana senatora Andrzejewskiego poparta przez mniejszość połączonych komisji. Skreśla ona przepis uniemożliwiający odebranie świadectw udziałowych osobom, które kiedykolwiek w okresie od 22 listopada 1995 r. do 22 listopada 1996 r. były zameldowane na pobyt stały i nie odebrały świadectw w tym terminie.

Przypominam jeszcze, że przyjęcie poprawki drugiej wyklucza głosowanie nad poprawką trzecią.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 69 obecnych senatorów 13 głosowało za, 46 – przeciw, 10 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 16).**

Stwierdzam, że drugiej poprawki Wysoka Izba nie przyjęła.

Przystępujemy wobec tego do głosowania nad trzecią poprawką popartą przez połączone komisje.

Precyzuje ona przepis uniemożliwiający odebranie świadectw udziałowych osobom, które kiedykolwiek w okresie od 22 listopada 1995 r. do 22 listopada 1996 r. były zameldowane na

pobyt stały i nie odebrały świadectw w tym terminie poprzez wskazanie, iż nie będą miały zastosowania do tych osób przepisy ustawy nowelizującej.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 68 obecnych senatorów 50 głosowało za, 6 – przeciw, 10 wstrzymało się od głosu, 2 senatorów nie głosowało. **(Głosowanie nr 17).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę trzecią.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 67 obecnych senatorów 58 głosowało za, 2 – przeciw, 7 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 18).**

Stwierdzam, wobec wyników głosowania, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji.

Jest jeszcze jedno oświadczenie.

Bardzo proszę, pani senator Jadwiga Stokarska.

Senator Jadwiga Stokarska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Swoje oświadczenie kieruję do pana premiera Rzeczypospolitej Polskiej, Włodzimierza Cimoszewicza, i do ministrów skarbu, finansów i gospodarki.

Moi wyborcy z województwa ostrołęckiego domagają się ode mnie, jako od swojej przedstawicielki w parlamencie, odpowiedzi na pytanie, jakie są prawdziwe motywy rządowych decyzji w sprawie Stoczni Gdańskiej?

Eksperci Polskiego Stowarzyszenia Morskiego imienia Eugeniusza Kwiatkowskiego, skupiającego ludzi fachowych z dziedziny gospodarki

(senator J. Stokarska)

morskiej i budownictwa morskiego, twierdzą, że morze żywi i bogaci, o czym wiedzą, między innymi Japończycy, Koreańczycy, Amerykanie, Chińczycy, i ciągle rozbudowują swój potencjał morski, a z czego nie zdają sobie sprawy, zarówno pan minister Kaczmarek, jak i rząd pana Cimoszewicza. (Rozmowy na sali).

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Panie i Panowie Senatorowie! Jeżeli nie chcecie słuchać oświadczenia, to proszę wyjść. Po co tu przeszkadzać pani senator?

Proszę bardzo, Pani Senator.

Senator Jadwiga Stokarska:

Zlikwidowano już stocznię w Wiśle, stocznię w Ustce oraz Stocznię Konrada. Osłabia się zakłady zaplecza stocznioowego, takie jak producent dźwigów okrętowych „Towimor” oraz znany w świecie producent silników okrętowych, to jest Zakłady Cegielskiego. Kłopoty z przetrwaniem ma nie tylko upadająca Stocznia Gdańska, ale Stocznia „Gdynia”, która jako następna pójdzie pod młotek.

Zniknięcie z mórz i oceanów świata bandery polskiej świadczy o skutecznej likwidacji narodowej floty liniowej i promowej rybackiej.

Zdaniem ekspertów, ta rzeczywistość jest rezultatem określonej polityki przemysłowej i finansowej państwa, rozpoczętej w 1988 r., a dotyczącej nie tylko stoczni, lecz całej gospodarki morskiej, całej gospodarki polskiej.

Już w III Rzeczypospolitej w sposób szczególny dołożyła się do tego polityka Sachsa i Balcerowicza. Wprowadzenie z dnia na dzień bardzo wysokiego oprocentowania już wcześniej zaciągniętych kredytów spowodowało gwałtowny wzrost zadłużenia zakładów. To zadłużenie skutecznie pogłębiły: wprowadzenie popiwku, opodatkowanie kapitału, czyli majątku zakładów, aprecjacja złotego, to jest sztuczne utrzymywanie wartości złotego w stosunku do dolara.

Nie trzeba być ekonomistą, żeby sobie zdać sprawę, że wymienione pociągnięcia pana Balcerowicza spowodowały zadłużenia, które są i pozostaną zadłużeniem papierowym, ponieważ nie ma i nie będzie żadnych możliwości wyegzekwowania tych sum. Można je tylko skreślić z papieru tak, jak się na ten papier je wpisało.

W wypadku Stoczni Gdańskiej do długów papierowych dołożyło się: wprowadzenie cła na importowe wyposażenie statków, nieopłacenie gwarantowanych przez rząd PRL pieniędzy należnych za statki wybudowane dla Związku Radzieckiego. Brak gwarancji rządowych dla kredytów spowodował blokowanie przez banki zaliczek

wpłacanych przez armatora na nowo zamówione statki i wypłacanie ich w postaci wysoko oprocentowanego kredytu.

Eksperci z całą mocą twierdzą, że opinia o nieopłacalności polskiego przemysłu okrętowego jest z gruntu fałszywa. Wręcz odwrotnie. Dokładne analizy zarówno możliwości polskiego przemysłu okrętowego, jak i trendów światowych wyraźnie wskazują, że polski przemysł okrętowy, przy minimalnym wsparciu państwa, może być jedną z lokomotyw, która pociągnie w sposób ważący polską gospodarkę.

Dzisiaj w obliczu dużego bezrobocia na całym świecie, jeżeli ma się renomowany zakład przemysłowy, z wysoko wyspecjalizowaną załogą, a co ważniejsze, ma się zapewniony zbyt na tak wysoko przetworzony produkt, jakim jest statek, to próba zniszczenia Stoczni Gdańskiej jest zbrodnią wobec polskiej gospodarki i polskiego narodu.

Pomimo odejścia tylu fachowców, jak twierdza eksperci, stocznia dysponuje jeszcze zdolną kadrą konstruktorów, technologów, monterów, spawaczy, którzy budują jednostki „Ro-Ro Pasażer”, a te zgodnie z opinią światową jakością ustępują tylko statkom kosmicznym. Zamówienia już tylko na ten rodzaj statków obejmują perspektywę 10 lat.

Upadłość Stoczni Gdańskiej podważa wiarygodność Polski, jako kraju-eksportera, tym bardziej że właścicielem tej firmy jest w 60% skarb państwa.

Według ekspertów, likwidacja 2/3 produkcji przemysłu stocznioowego, to koszt wejścia Polski do OECD. Dziwna to logika, według której, aby znaleźć się w klubie najbogatszych krajów świata, trzeba aż tak mocno zbiednieć, skazać na bezrobocie ponad 100 tysięcy ludzi zatrudnionych w stoczni i zakładach kooperacyjnych.

Dla podtrzymania produkcji potrzeba stoczni około 100 milionów dolarów pożyczki, które wkrótce stocznia by zwróciła, a koszt unicestwienia stoczni, według stanu na dzień dzisiejszy, wynosi już 106 milionów dolarów.

Media informują o zainteresowaniu Stocznia Gdańską różnych podmiotów zagranicznych. Przedmiotem oferty ma być cała stocznia wraz z jej wyposażeniem oraz z gruntami o powierzchni około 157 hektarów. A jak czytamy w „Rzeczypospolitej” z 18 marca bieżącego roku w artykule pt. „Stocznia do kupienia”: „Prawo upadłościowe obliguje do wystawienia upadłego przedsiębiorstwa w całości, tymczasem syndyk twierdzi, że jeżeli nie uda się sprzedać choć części stoczni pod dalszą produkcję statków, to pozostanie sprzedaż gruntów pod innego typu działalność”.

Wartość księgowa stoczni, jak wynika z tego samego artykułu, wynosi 88 milionów dolarów,

(senator J. Stokarska)

podczas gdy w sierpniu 1996 r. dług stoczni wynosił 149 milionów dolarów. Wiadomo, że przed sprzedażą stoczni zostanie ona oddłużona, czyli zostaną skreślone jej długie papierowe i rzeczywiste.

W tej sytuacji stawiam pytanie, za ile planuje się unicestwić stocznię?

Jak donosi artykuł zamieszczony w norweskim „Dzienniku Gospodarczym”, zatytułowany „20 milionów na Stocznnię Gdańską”, Norwegów stoczni interesuje ze względu na potężny majątek trwały. Zainteresowani nią Norwegowie są bankrutami, a transakcję kupna skredytują Niemcy.

Inne informacje podają, że rządowe plany wobec stoczni są następujące. Część stoczni przejmie Stocznia Szczecińska; basen stoczni przejmą Niemcy i zamienią na port spacerowo-promowy; część usiłuje przejąć wojewoda gdański.

W imieniu moich wyborców z województwa ostrołęckiego, w imieniu stoczniovców, zwolnionych i dalej zwalnianych z pracy, w imieniu kilkudziesięciu tysięcy ludzi, których zwolnią kooperujące ze stocznia zakłady, myślę, że w imieniu wszystkich Polaków, proszę o wyjaśnienie ekonomicznych i społecznych przedsięwzięć rządu wobec Stoczni Gdańskiej. O odpowiedź na pytania, kto jest właścicielem Stoczni Szczecińskiej; jaki jest udział kapitału polskiego, a jaki zagranicznego; kto reprezentuje kapitał polski i jakie opcje polityczne reprezentują ci ludzie? Ile wynosił dług Stoczni Szczecińskiej przed prywatyzacją?

Czy rząd polski zdaje sobie sprawę z tego, że sprzedaż każdego przedsiębiorstwa na rzecz tak zwanego kapitału zagranicznego wiąże się z bezpowrotną utratą polskiej ziemi? W wypadku stoczni chodzi o około 157 hektarów.

Czy rząd zdaje sobie sprawę z tego, że jest to miejsce najbardziej strategiczne pod względem gospodarczym i militarnym, że nasi przodkowie o tę ziemię toczyli boje od czasów krzyżackich aż do II wojny światowej? Czy rząd zdaje sobie sprawę, że wprowadzenie Niemców do basenu stoczni może spowodować utratę Gdańska, a nawet całego Pomorza na rzecz Niemiec? Przykład statku „Schleswig-Holstein”.

Proszę także o podanie warunków sprzedaży przedsiębiorstwa „Pafawag”. Dziękuję bardzo. (Oklaski).

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję pani senator.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Tomasa Romańczuka.

Senator Tomasz Romańczuk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Pszczelarze polscy z niecierpliwością oczekują na przydział z rezerw państwowych określonej ilości cukru dla dokarmiania wiosennego pszczół.

W ubiegłych latach rząd zwalniał Agencję Rynku Rolnego z podatku VAT, co pomagało pszczelarzom nabyć cukier po niższych cenach. Mimo faktu, że wiosna w bieżącym roku przyszła niespodziewanie szybko i pszczoły dokonały już tak zwanego oblotu, sprawa nie została jeszcze rozpatrzona i załatwiona.

Dochodzą niepokojące sygnały, że ta forma pomocy pszczelarzom ma być zaniechana, bez innych propozycji. Spowoduje to spadek i tak już niskiego stanu rodzin pszczelich.

Zwracam się do premiera rządu, pana Włodzimierza Cimoszewicza, z prośbą o utrzymanie zaopatrzenia pasiek w cukier, tak jak to miało miejsce w latach ubiegłych. W przeciwnym razie zostanie naruszona równowaga biologiczna ze skutkami trudnymi do przewidzenia. Jeszcze czas, aby te zaniedbania naprawić. Dziękuję bardzo. (Oklaski).

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Ogłaszam przerwę do godziny 14.00.

(Przerwa w obradach od godziny 12 minut 33 do godziny 14 minut 11)

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Bardzo proszę panie i panów senatorów o zajmowanie miejsc.

Powracamy do punktu piątego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Prawo o adwokaturze”, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności, które ustosunkowały się do wszystkich wniosków przedstawionych w trakcie debaty.

Przypominam też, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie, zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu, mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków sprawozdawcy Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności, pana senatora Lecha Czerwińskiego.

Senator Lech Czerwiński:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!
W dniu 4 kwietnia Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisja Praw Człowieka i Praworządności rozpatrzyły poprawki zgłoszone w dniu wczorajszym na posiedzeniu plenarnym Senatu do ustawy z dnia 6 marca 1997 r. o zmianie ustawy „Prawo o adwokaturze”, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustawach z druku nr 492. Była to inicjatywa poselska. W posiedzeniu wzięli udział także senatorowie spoza komisji.

W czasie obrad nie było w zasadzie potrzeby uzasadniania poszczególnych wniosków. Krótka dyskusja wywiązała się przede wszystkim w trakcie omawiania sprawy rozdzielności pełnienia funkcji sędziego i radcy prawnego w układach rodzinnych. Wnioski w tej kwestii, zawarte w druku nr 492Z jako poprawki druga i trzydziesta trzecia, wnosili senatorowie: Chronowski, Czarny i Kurczuk. W głosowaniu nad tymi wnioskami członkowie obu komisji nie poparli poprawek zmieniających przepisy uchwalone przez Sejm. Wyniki jednego głosowania były następujące: 2 osoby były za wnioskiem, przeciw – 7, nikt nie wstrzymał się od głosu. W drugim głosowaniu 1 senator był za poprawką, przeciw – 7, a 2 wstrzymało się od głosu. W taki sposób senatorowie uznali za słuszne argumenty przedstawione wczoraj przez ministra Kubickiego na posiedzeniu plenarnym. Obie komisje poparły poprawki: siedemnastą, dwudziestą, trzydziestą siódmą i czterdziestą, zawarte w zestawieniu poprawek Komisji Praw Człowieka i Praworządności.

W tym miejscu pragnę zasygnalizować, że po głosowaniu senatorowie w trakcie krótkiej dyskusji wypowiedzieli się za innym rozwiązaniem, które jest zawarte w druku jako poprawka dwudziesta pierwsza. Jest to wniosek Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych. Nie było jednak formalnych podstaw do reasumpcji głosowania w tej kwestii. Zostałem niejako zobowiązany do zwrócenia uwagi pań i panów senatorów na to, że przy głosowaniu całej izby na forum plenarnym można rozpatrzyć możliwość innego głosowania niż sugerowane poparcie obu komisji w tej sprawie. Jest to pewien *consensus*, do którego w zasadzie w większości doszliśmy po głosowaniu. Wbrew zadaniu, które mam tutaj spełnić, chciałem to państwu zasugerować.

Poprawka sześćdziesiąta, która podzieliła komisję, uzyskała minimalną większość – 5 głosów było za, przeciw – 4, a 1 osoba wstrzymała się od głosu i to ostatecznie w zasadzie zdecydowało, że poprawka uzyskała poparcie komisji. Dotyczy wprowadzenia terminu zawartego w art. 13. W dyskusji podczas obrad plenarnych Senatu, a także połączonych komisji, pojawił się zarzut, że zostanie naruszona zasada *lex retro non agit*.

Podczas obrad plenarnych nie zgodził się z tym zarzutem pan minister Kubicki.

I teraz jedna końcowa uwaga, którą chciałem się podzielić. Ponieważ w końcowej fazie wczorajszego posiedzenia nie wszyscy senatorowie byli obecni i z tego powodu nie mogli wysłuchać wystąpień senatorów proponujących poprawki, a także argumentów wygłoszonych przez ministra Kubickiego, to ze swej strony pragnę zwrócić uwagę na dwa aspekty. Przede wszystkim rozpatrywana dziś ustawa jest wynikiem kompromisu zawartego między dwiema korporacjami zawodowymi – adwokatów i radców prawnych – i słowo „kompromis” ma także swoje odbicie w akcie, który rozpatrujemy. Drugi aspekt. Ustawa została uchwalona w Sejmie bez żadnego głosu sprzeciwu. Senat zgłosił 63 poprawki. I myślę, że w dalszym ciągu zachowany jest duch kompromisu i że nie naruszamy materii ustawy.

Stąd moja uwaga skierowana do państwa senatorów, aby przyjąć poprawki zaproponowane w druku nr 497Z, wymienione na jego pierwszej stronie. Dziękuję.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Chciałem jeszcze przypomnieć, że sprawozdawcami komisji byli: pan senator Roman Karaś z Komisji Praw Człowieka i Praworządności, pan senator Piotr Łukasz Juliusz Andrzejewski z Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, a wnioski zgłosili: pan senator Jerzy Madej, pan senator Marek Minda, pan senator Jan Stypuła, pan senator Mieczysław Biliński, pan senator Leszek Lackorzyński, pan senator Andrzej Chronowski, pan marszałek Grzegorz Kurczuk oraz pan senator Ryszard Czarny.

Bardzo proszę, pan senator Chronowski.

Senator Andrzej Chronowski:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Podąłem wczoraj 7 generalnych argumentów za przyjęciem poprawki drugiej z zestawienia i myślę, że wszystkim wiadomo, czego sprawa dotyczy. Chodzi tutaj o zrównanie adwokatów i radców prawnych oraz wyeliminowanie tego połączenia, jeśli chodzi o sprawy rodzinne. Wczoraj bardzo dokładnie przysłuchiwałem się argumentacji pana ministra sprawiedliwości.

Proszę państwa, na pewno jest on doskonałym mówcą. Jeśli jednak ktoś pokusił się jeszcze o dokładną analizę sytuacji i tego wystąpienia, to z całym szacunkiem, ale na te 7 argumentów pan minister praktycznie nie odpowiedział. Na pewno jest doskonałym mówcą, na pewno ma potężną siłę perswazji, natomiast – proszę to sobie jeszcze raz przejrzeć – nie podał merytorycznych zarzutów. Stawiał natomiast generalnie

(senator A. Chronowski)

jeden warunek, to znaczy mówił o niezawisłości sądów, o bezstronności.

Proszę państwa, twierdzą, że nie w ten sposób buduje się autorytet sądów, nie tędy droga. Przede wszystkim w grę wchodzi tu tak zwane zasady etyki postępowania zawodowego. I jest to jak gdyby pierwszy i kluczowy punkt, jeśli chodzi o budowanie autorytetu. Pan minister powiedział jeszcze wiele, natomiast w zasadzie ciągle kręciło się to wokół tego tematu. Opinia publiczna nie może być w tym układzie wyznacznikiem. Dlaczego? Bowiem w sądzie są dwie strony i strona przegrana zawsze powie, że sąd jest stronniczy. Nie znam innych przykładów. Podawałem również inne argumenty. Panowie mówili o prokuraturze, ja dokładałem sprawę notariusza. Kolejna sprawa... Przecież kiedy mówimy o wydaniu koncesji, w zasadzie zapada wyrok. To jest niejako decyzja administracyjna, ale jednak wyrok. I następna sprawa: postępowanie administracyjne i wydanie decyzji administracyjnej. Jakie organy mogą wydawać te decyzje, wszyscy wiemy, w związku z tym każda strona ma prawo działać przez pełnomocnika, czyli przez radcę prawnego, przez adwokata. I co? Tu nie ma ograniczeń, ale istnieją zasady etyki postępowania i tylko w taki sposób możemy zbudować autorytet sądu, a nie działaniem jak gdyby od kuchni, czyli zakazami. Te zakazy często się nie sprawdziły.

Dlatego proponuję poprawkę najdalej idącą, zrównanie tych wszystkich zawodów. Bo w końcu, proszę państwa, doszlibyśmy do absurdu, gdybyśmy zaczęli tak wyłączać generalnie wszystkie sprawy. Okazałoby się, że adwokat i radca prawny w zasadzie nie mogą w żaden sposób działać, mogą działać tylko fikcyjnie, bo wyłączenia są do drugiego stopnia pokrewieństwa włącznie. I w zasadzie przy wszystkich wyrokach jest to naprawdę duży problem. Apeluję o to właśnie dlatego, że istnieją przepisy zarówno w kpk, jak w kpc, gdzie jest instytucja wyłączenia, ale ciągle powinny nam przyświecać zasady etyki, które są naczelnym wyznacznikiem wszystkiego.

I teraz na pewno najważniejszy argument, proszę państwa. Ja oczywiście nie jestem prawnikiem, ale na pytanie, które skierowałem wprost do pana ministra, czy Trybunał Konstytucyjny może tu się wypowiedzieć, odpowiedziano mi w ten sposób: sprawa bezstronności sądów jest tak ważna, że trybunał tutaj niczego nie zakwestionuje. Śmiem twierdzić, że zakwestionuje i ta sprawa wróci. W związku z tym, proszę państwa, naprawdę bardzo proszę i apeluję o przyjęcie tej poprawki.

Jest też druga sprawa. Z przykrością to powiem, bo sam zgłosiłem tę poprawkę, jesteśmy podpisani pod nią w trójkę: ja, pan marszałek

Kurczuk i pan senator Czarny. Argumenty ministra jednak do mnie trafiły. Którą poprawkę mam na myśli? Chodzi o poprawkę sześćdziesiątą w tym zestawieniu. Jest to rzeczywiście problem. Z punktu widzenia prawa rzeczywiście to nadaje się do Trybunału Konstytucyjnego. Potwierdził szanowny pan senator, wybitny fachowiec, że z punktu widzenia prawa ten przepis prawdopodobnie może paść, natomiast z merytorycznego punktu widzenia jest to rzeczywiście niebezpieczny zapis. Niebezpieczny jest, powtarzam, z merytorycznego punktu widzenia. To jest sprawa wyboru. Jakie jest bowiem niebezpieczeństwo w tym względzie? Przede wszystkim takie, że dajemy dość dużą furtkę. Akurat ta data była wymyślona, było to zrobione nagle, jest pewna granica ustalona, koniec. Natomiast jeśli damy tę furtkę z dniem wejścia w życie ustawy, to mamy więcej czasu. Pan minister głównie argumentował to tak, że gros podmiotów, takich jak korporacje prawne itd., radcy prawni, firmy prawnicze, mówię również o firmach, korporacjach prawniczych zachodnich, zdąży się zarejestrować, ustawić.

W związku z tym, proszę państwa, moim zdaniem – powtarzam: moim zdaniem – jest to trochę niebezpieczna poprawka. Prosiłbym jednak każdego z państwa o rozważenie tego już we własnym sumieniu.

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Czy jeszcze ktoś z państwa sprawozdawców i wnioskodawców chce zabrać głos?

Bardzo proszę, pan senator Madej.

Senator Jerzy Madej:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Moje wystąpienie nie będzie dotyczyło takich pryncypialnych spraw, jakie poruszał mój przedmówca. Oczywiście, zgłaszałem wiele poprawek, właściwie niemal wszystkie zostały poparte przez połączone komisje, z wyjątkiem 2 czy 3. Nie będę się spierał o tamte dwie, natomiast poprawka trzydziesta pierwsza, to niby taki drobiazg, jest tam zapisane „jest zobowiązany”, a ja proponuję napisać „jest obowiązany”. W języku polskim są dwa pojęcia, obowiązek i zobowiązanie, to nie jest to samo. Obowiązek najczęściej na nas nakładają, a zobowiązanie najczęściej sami na siebie przyjmujemy. I w związku z tym również w kodeksie cywilnym są zapisy „jest obowiązany” i „jest zobowiązany”. Tak więc w tym przypadku akurat jest to obowiązek nałożony przez ustawę na tych ludzi, chodzi o obowiązek zrezygnowania z pełnienia którejś funkcji, jeśli koliduje to z tymi przepisami. Z tego wynika, że jednak określenie

(senator J. Madej)

„jest obowiązany” jest bardziej prawidłowe, bardziej poprawne zarówno z punktu widzenia prawnego, jak i z punktu widzenia językowego. Jest to poprawka trzydziesta pierwsza. Mimo, że nie została poparta przez połączone komisje, proszę państwa o poparcie jej w głosowaniu. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.
 Proszę bardzo, pan marszałek Kurczuk.

Senator Grzegorz Kurczuk:

Będę mówił wyjątkowo krótko. Myślę, Szanowni Państwo, iż wczoraj wieczorem ci, których to interesowało, wysłuchali bardzo bogatej i długiej dyskusji. Argumenty obu stron są znane. Częściowo zostały one powtórzone na dzisiejszym posiedzeniu komisji, w którym uczestniczyli nie tylko wnioskodawcy i członkowie komisji, ale też senatorowie spoza komisji. Sporne kwestie przybliżył również pan senator Chronowski, w większości przypadków zgadzając się z nimi. Myślę, że w tej sytuacji powtarzanie, przytaczanie argumentów i zabieranie państwu czasu mija się po prostu z celem.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję.
 Pan senator Czarny, proszę bardzo.

Senator Ryszard Czarny:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Nie chciałbym wracać do argumentów, które przytaczaliśmy wcześniej, natomiast chciałbym wyrazić ogromny żal, że doszło do sytuacji, w której prawnicy sami sobie wydają nie zawsze pozytywną opinię, i to w kategoriach domniemania. Zawsze mnie uczono, że w polskim systemie prawnym istnieje domniemanie niewinności do momentu, dopóki człowiek nie zostaje skazany prawomocnym wyrokiem. To tyle na ten temat.

Chciałbym też powiedzieć, że jeżeli zdrowy rozsądek, zmierzający do obrony podstawowych wolności w demokratycznym państwie prawa, jest lobbyngiem, to zdecydowanie zapisuję się do grona lobbyistów. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję. Czy jeszcze ktoś?
 Proszę bardzo, pan senator Minda.

Senator Marek Minda:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Moi przedmówcy, zwłaszcza pan senator Chronowski i pan senator Czarny, w dużej mierze przedstawili istotę argumentacji, którą i ja przytoczylibym za poprawkami, które zgłosił pan senator Stypuła podczas wczorajszej debaty. Chciałbym zaproponować, abyśmy stanęli ponad pewnymi partykularyzmami. Czasem dzieje się coś złego czy to we władzy rządowej, czy samorządowej, czy innej, która bardzo boi się wypuścić cokolwiek z rąk. Bądźmy ponad to. Sądzę, że grupa zawodowa, o której debatujemy, jest na tyle dojrzała. Proszę mi wybaczyć to stwierdzenie, z dużym szacunkiem zwracam się do prawników. I tak, jak to wynika z naszych poprawek, jestem przekonany, że prawnik wie, gdzie założyć swoje biuro i jak je prowadzić. Niechaj będzie to szeroko pojęta sfera usług, z której będziemy korzystać my wszyscy, niech klient, a nie izby czy stowarzyszenia, decyduje, który z prawników jest najlepszy. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję.
 Proszę bardzo, pan senator Andrzejewski.

Senator Piotr Andrzejewski:

Rzeczywiście trzeba powiedzieć, że jest to inicjatywa nie tylko poselska, to wypracowywany od lat *consensus*. Stąd Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, nie chcąc tutaj nadmiernie interweniować, zwłaszcza, że przedstawiciel rządu wyrażał swoje stanowisko, ograniczyła się tylko do niezbędnych poprawek, które miały na celu polepszenie ściśle systemowej jakości ustanowionego prawa, nie ingerując nadmiernie w same instytucje, które zostały tam uregulowane. Pozostaje tylko wyrazić radość i prosić o poparcie tych poprawek, tym bardziej że zostały one w większości zaakceptowane przez połączone komisje. Są to poprawki z druku nr 492B, w tej chwili już jest to druk nr 492Z, z uwzględnieniem wszystkich, poza jedną, poprawek Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych.

Chcę też państwa przekonać do porządnego rozszerzenia zakresu materii ustawy nowelizującej przez dodanie art. 13a. Poprawka ta została przyjęta przez połączone komisje, nie mam więc wątpliwości, że zostanie potraktowana życzliwie, mimo dyskusji o tym, czy nie przekroczyliśmy naszej materii. Wydaje mi się, że nie przekroczyliśmy, do tego zobowiązują nas przepisy kompetencyjne, wedle których nie można wychodzić poza zakres ustawy nowelizującej. Wydaje mi się, że tutaj jest to margines dopuszczalny. Wnoszę o przyjęcie również poprawki, dotyczącej doda-

(senator P. Andrzejewski)

nia nowego art. 13a. Jest to ostatnia poprawka. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z państwa chce zabrać głos? Dziękuję.

Przступujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Prawo o adwokaturze”, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw. Przypominam, że w tej sprawie w trakcie debaty komisje oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów. Przступujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami. Przypominam, że jest to druk nr 492Z.

Przступujemy do głosowania nad poprawką pierwszą, jedenastą i dwudziestą drugą. Poprawka pierwsza do art. 1 pktu 3 i art. 4a ust. 2 ma na celu likwidację uregulowania polegającego na wyznaczaniu siedziby zawodowej adwokata na jego wniosek przez okręgową radę adwokacką. Poprawka jedenasta do art. 1 pktu 16, art. 21 ust. 1 i 3 jest konsekwencją poprawki zmierzającej do likwidacji uregulowania, które polega na wyznaczaniu siedziby zawodowej adwokata na jego wniosek przez okręgową radę adwokacką. Poprawka dwudziesta druga do art. 1 pktu 39 jest konsekwencją poprawki zmierzającej do likwidacji uregulowania, które polega na wyznaczaniu siedziby zawodowej adwokata na jego wniosek przez okręgową radę adwokacką.

Przypominam, że przyjęcie poprawki dwudziestej drugiej wyklucza głosowanie nad poprawką dwudziestą trzecią.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tych poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 62 obecnych senatorów 23 głosowało za, 26 – przeciw, 13 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 19**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba nie przyjęła poprawek: pierwszej, jedenastej i dwudziestej drugiej.

Teraz będziemy głosować nad dużym blokiem poprawek: drugą, szóstą, trzydziestą drugą, pięćdziesiątą drugą, pięćdziesiątą trzecią, pięć-

dziesiątą piątą i pięćdziesiątą siódmą. Głosujemy łącznie.

Poprawka druga do art. 1 pktu 3 skreśla w art. 4b ust. 1 pkt 2. Ma na celu wyeliminowanie z ustaw zakazu wykonywania zawodu ze względu na powiązania rodzinne. Poprawka dotyczy adwokatów.

Poprawka szóstą do art. 1 pktu 3 skreśla w art. 4 b ust. 2. Ma na celu wyeliminowanie z ustaw zakazu wykonywania zawodu ze względu na powiązania rodzinne. Poprawka dotyczy adwokatów.

Poprawka trzydziesta druga do art. 2 pktu 4 skreśla w art. 4 ust. 3. Ma na celu wyeliminowanie z ustaw zakazu wykonywania zawodu ze względu na powiązania rodzinne. Poprawka dotyczy radców prawnych.

Poprawka pięćdziesiąta druga do art. 6 skreśla w art. 30 ustawy o Sądzie Najwyższym ust. 2. Ma na celu wyeliminowanie z ustaw zakazu wykonywania zawodu ze względu na powiązania rodzinne. Poprawka dotyczy sędziów Sądu Najwyższego.

Poprawka pięćdziesiąta trzecia do art. 7 ma na celu wyeliminowanie z ustaw zakazu wykonywania zawodu ze względu na powiązania rodzinne. Poprawka dotyczy sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Poprawka pięćdziesiąta piątą skreśla art. 9 i ma na celu wyeliminowanie z ustaw zakazu wykonywania zawodu ze względu na powiązania rodzinne. Poprawka dotyczy sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Poprawka pięćdziesiąta siódmą skreśla art. 12 i ma na celu wyeliminowanie z ustaw zakazu wykonywania zawodu ze względu na powiązania rodzinne. Poprawka skreśla przepis przejściowy, co stanowi konsekwencję wyeliminowania z ustaw powyższego zakazu.

Przyjęcie tej grupy poprawek, czyli drugiej, szóstej, trzydziestej drugiej, pięćdziesiątej drugiej, pięćdziesiątej trzeciej, pięćdziesiątej piątej i pięćdziesiątej siódmej wyklucza głosowanie nad poprawkami: siódmą, trzydziestą trzecią, pięćdziesiątą pierwszą, pięćdziesiątą szóstą, pięćdziesiątą ósmą i sześćdziesiątą trzecią.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tych poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 62 obecnych senatorów 36 głosowało za, 21 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 20**).

(wicemarszałek S. Jurczak)

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawki: drugą, szóstą, trzydziestą drugą, pięćdziesiątą drugą, pięćdziesiątą trzecią, pięćdziesiątą piątą i pięćdziesiątą siódmą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzecią. Została poparta przez połączone komisje. Dotyczy ona art. 1 pktu 3, art. 4b ust. 1 pktu 3 i ma charakter językowy.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za jej przyjęciem, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 62 obecnych senatorów 60 głosowało za, 2 – przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 21)**.

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę trzecią.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czwartą. Przypominam, że jej przyjęcie wyklucza głosowanie nad poprawką piątą. Poprawka czwarta dotyczy art. 1 pktu 3, art. 4b ust. 1 pktu 5 i ma na celu ujednoczenie terminologii. Ustawa posługuje się pojęciem „zawieszenia w czynnościach zawodowych”, a nie terminem „zawieszenia wykonywania czynności zawodowych”. Poprawka została poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 62 obecnych senatorów 62 głosowało za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu. **(Głosowanie nr 22)**.

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę czwartą.

Nad piątą poprawką już nie głosujemy, bo wykluczyło to poprzednie głosowanie, przyjęcie czwartej. Nad poprawką szóstą już głosowaliśmy. Poprawka siódma została zaś wykluczona.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką ósmą. Dotyczy ona art. 1 pktu 3, art. 4b ust. 3 i dostosowuje terminologię. Jest to poprawka pana senatora Madeja poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 62 obecnych senatorów 59 głosowało za, 1 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 23)**.

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę ósmą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dziewiątą. Jest to poprawka pana senatora Madeja, została poparta przez połączone komisje. Dotyczy ona art. 1 pktu 3, art. 4d ust. 1 i ma charakter językowy.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 62 obecnych senatorów 55 głosowało za, 3 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu, 2 senatorów nie głosowało. **(Głosowanie nr 24)**.

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę dziewiątą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dziesiątą popartą przez połączone komisje. Dotyczy art. 1 pktu 10a i ma charakter redakcyjny.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 61 obecnych senatorów 57 głosowało za, 1 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu, 2 senatorów nie głosowało. **(Głosowanie nr 25)**.

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę dziesiątą.

Głosowanie nad poprawką jedenastą już się odbyło, łącznie z głosowaniem nad poprawką dwudziestą drugą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwunastą. Jej autorem jest pan senator Madej,

(wicemarszałek S. Jurczak)

została poparta przez połączone komisje, dotyczy art. 1 pktu 23 i art. 37a ust. 3. Ma charakter redakcyjny.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 62 obecnych senatorów 58 głosowało za, 1 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu, 2 nie głosowało. (**Głosowanie nr 26**).

Stwierdzam, że poprawka dwunasta została przyjęta przez Wysoką Izbę.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzynastą. Poprawka jest poparta przez połączone komisje, dotyczy art. 1 pktu 25 i ma charakter językowo-stylistyczny. Przypominam, że przyjęcie poprawki trzynastej wyklucza głosowanie nad poprawką czternastą.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 61 obecnych senatorów 50 głosowało za, 11 – przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 27**).

Stwierdzam, że poprawka trzynasta została przyjęta przez Wysoką Izbę. Zarazem wyklucziliśmy głosowanie nad poprawką czternastą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką piętnastą. Jest to poprawka pana senatora Madeja poparta przez połączone komisje. Dotyczy art. 1 pktu 29 i ma charakter redakcyjny.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto wstrzymał się od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 61 obecnych senatorów 56 głosowało za, 3 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 28**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę piętnastą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawkami szesnastą, a także trzydziestą ósmą. Obie poprawki są poparte przez połączone komisje. Poprawka szesnasta dotyczy art. 1 pktu 36 litery „a” i ma charakter redakcyjny. Polega na skreśleniu wyrazów „co do” z treści przepisu. Poprawka trzydziesta ósma dotyczy art. 2 pktu 23 litery „a”. Trzecie tiret ma charakter redakcyjny.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tych poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 62 obecnych senatorów 61 głosowało za, 1 – przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 29**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawki szesnastą i trzydziestą ósmą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką siedemnastą oraz poprawkami: dwudziestą, trzydziestą siódmą i czterdziestą. Zostały one poparte przez połączone komisje.

Poprawka siedemnasta dotyczy art. 1 pktu 36 litery „c” i zmierza do wprowadzenia jednakowego wymogu, którego spełnienie stanowi przesłankę wpisania na listę adwokatów, stosowanego wobec obywateli polskich oraz obywateli państw obcych kończących studia prawnicze za granicą. Osoba, która studiowała za granicą, będzie mogła zostać wpisana na listę adwokatów, jeżeli ukończyła zagraniczne studia uniwersyteckie, a nie jakiegokolwiek studia.

Poprawka dwudziesta dotyczy art. 1 pktu 37 litery „c”. Ma na celu wyeliminowanie powtórzenia przesłanki z art. 65 pktu 3 w zakresie ukończenia zagranicznych studiów prawniczych, ujednoczenie terminologii oraz wprowadzenie jednakowego wymogu wobec obywateli polskich oraz obywateli państw obcych kończących studia prawnicze za granicą, którego spełnienie stanowi przesłankę wpisania na listę adwokatów.

Poprawka trzydziesta siódma dotyczy art. 2 pktu 23 litery „a”, pierwszego tiret. Zmierza do wprowadzenia jednakowego wymogu, którego spełnienie stanowi dla obywateli polskich oraz obywateli obcych państw kończących studia prawnicze za granicą przesłankę wpisania na listę adwokatów.

Poprawka czterdziesta dotyczy art. 2 pktu 24 litery „c”. Ma charakter redakcyjny oraz wprowadza jednakowy wymóg wobec obywateli polskich oraz obywateli państw obcych kończących studia prawnicze za granicą w zakresie ukończenia zagranicznych uniwersyteckich studiów prawni-

(wicemarszałek S. Jurczak)

czych, stanowiący przesłankę wpisania na listę adwokatów.

Przypominam jeszcze, że przyjęcie tych poprawek wykluczy głosowanie nad poprawkami dwudziestą pierwszą i czterdziestą pierwszą.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tych poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 61 obecnych senatorów 32 głosowało za, 24 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 30**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawki: siedemnastą, dwudziestą, trzydziestą siódmą i czterdziestą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką osiemnastą. Poprawka poparta przez połączone komisje dotyczy art. 1 pktu 37 litery „b”, a konkretnie zdania wstępnego w drugim tiret. Ma na celu wyeliminowanie błędu techniczno-legislacyjnego.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 62 obecnych senatorów 61 głosowało za, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 31**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę osiemnastą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dziewiętnastą. Została poparta przez połączone komisje i dotyczy art. 1 pktu 37 litery „b”, pktu 4 w drugim tiret. Likwiduje oczywisty błąd. Otóż wymóg wykonywania zawodu radcy prawnego przynajmniej przez 3 lata w pełnym wymiarze zatrudnienia jest nie dostosowany do znowelizowanych przepisów dotyczących pełnego wymiaru zatrudnienia.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 61 senatorów 58 głosowało za, 2 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 32**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę dziewiętnastą.

Nad poprawkami dwudziestą, siedemnastą i trzydziestą siódmą już głosowaliśmy. Nad poprawką dwudziestą pierwszą też. Poprawka dwudziesta druga również została poddana pod głosowanie, razem z poprawką pierwszą i jedenastą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwudziestą trzecią...

(*Głosy z sali:* Były połączone, dwudziestej drugiej nie było. Dobrze, dobrze, dwudziesta druga odrzucona.)

Proszę państwa, poprawka dwudziesta druga była poddana pod głosowanie razem z poprawką pierwszą i jedenastą, zaraz na samym początku.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwudziestą trzecią. Jest to poprawka pana senatora Madeja poparta przez połączone komisje. Ma charakter redakcyjny.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 63 obecnych senatorów 58 głosowało za, 1 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 33**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę dwudziestą trzecią.

Przystępujemy do głosowania nad poprawkami dwudziestą czwartą oraz dwudziestą szóstą i czterdziestą czwartą. Zostały one zgłoszone przez pana senatora Madeja i poparte przez połączone komisje. Jedna ma charakter językowy. Poprawka czterdziesta czwarta ma charakter redakcyjny.

(*Senator Jerzy Madej:* Również językowy.)

Przyjęcie tych poprawek wykluczy głosowanie nad poprawkami dwudziestą piątą i czterdziestą piątą.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za ich przyjęciem, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 62 obecnych senatorów 57 głosowało za, 3 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu, a 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 34).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawki: dwudziestą czwartą, dwudziestą szóstą i czterdziestą czwartą. Wyklucza to głosowanie nad poprawkami dwudziestą piątą i czterdziestą piątą.

Nad poprawką dwudziestą szóstą już głosowaliśmy.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwudziestą siódmą. Jest to poprawka połączonych komisji, dostosowująca terminologię.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 63 obecnych senatorów 63 głosowało za, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 35).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę dwudziestą siódmą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwudziestą ósmą i jednocześnie nad poprawką czterdziestą trzecią.

Są to propozycje pana senatora Madeja poparte przez połączone komisje. Poprawka dwudziesta ósma dotyczy art. 1 pktu 58 i art. 91 ust. 2 i ma charakter redakcyjny. Poprawka czterdziesta trzecia do art. 2 pktu 34 ma również charakter redakcyjny.

(Senator Jerzy Madej: Językowy.)

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za ich przyjęciem, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 63 obecnych senatorów 60 głosowało za, 1 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 36).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawki dwudziestą ósmą i czterdziestą trzecią.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwudziestą dziewiątą.

Została ona poparta przez połączone komisje i ma charakter redakcyjny.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za jej przyjęciem, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 63 obecnych senatorów 61 głosowało za, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu, 2 nie głosowało. **(Głosowanie nr 37).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę dwudziestą dziewiątą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawkami trzydziestą i czterdziestą szóstą. Zostały one poparte przez połączone komisje. Poprawka trzydziesta dotyczy art. 1 pktu 59 oraz art. 91a ust. 1 i ma na celu dostosowanie terminologii. Poprawka czterdziesta szóstą dotyczy art. 2 pktu 55 i również dostosowuje terminologię.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za ich przyjęciem, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 63 obecnych senatorów 60 głosowało za, 1 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 38).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawki trzydziestą i czterdziestą szóstą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzydziestą pierwszą. Została zgłoszona przez pana senatora Madeja i ma charakter językowy.

(Senator Jerzy Madej: Ta ma legislacyjny!)

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za jej przyjęciem, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Na 62 obecnych senatorów 33 głosowało za, 25 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 39).**

Stwierdzam, że poprawkę trzydziestą pierwszą Wysoka Izba przyjęła.

Poprawka trzydziesta druga została już poddana pod głosowanie, łącznie z drugą, szóstą, pięćdziesiątą drugą, pięćdziesiątą trzecią, pięćdziesiątą piątą i pięćdziesiątą siódmą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzydziestą czwartą, gdyż trzydziesta trzecia, pięćdziesiąta pierwsza, pięćdziesiąta szоста i pięćdziesiąta ósma były już przegłosowane.

Będziemy głosować nad poprawkami trzydziestą czwartą i pięćdziesiątą dziewiątą. Zostały one zgłoszone przez pana senatora Bilińskiego. Poprawka trzydziesta czwarta dotyczy art. 2 pktu 8 oraz art. 8 ust. 2 i w konsekwencji skreśla art. 13. Poprawka pięćdziesiąta dziewiąta ma na celu likwidację ograniczenia dotychczasowego świadczenia pomocy prawnej osobom fizycznym przez radcę prawnego pozostającego w stosunku pracy.

Chciałem jeszcze przypomnieć, że przyjęcie tych dwóch poprawek wykluczy głosowanie nad sześćdziesiątą i sześćdziesiątą pierwszą.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 62 obecnych senatorów 5 głosowało za, 54 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 40).**

Stwierdzam, że poprawki trzydziesta czwarta i pięćdziesiąta dziewiąta nie zostały przez Wysoką Izbę przyjęte.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzydziestą piątą. Została ona zgłoszona przez pana senatora Lackorzyńskiego i poparta przez połączone komisje. Dotyczy art. 2 pktu 21 i art. 224 ust. 2. Ustala dolną granicę wysokości dodatkowego wynagrodzenia dla radców prawnych, która w nowelizacji nie jest określona. Pozostawiono to do uzgodnienia stronom umowy.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 61 obecnych senatorów 44 głosowało za, 9 – przeciw, 8 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 41).**

Stwierdzam, że poprawka trzydziesta piąta została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzydziestą szóstą. Jest to poprawka pana senatora Madeja poparta przez połączone komisje i ma charakter redakcyjny.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 61 obecnych senatorów 57 głosowało za, 2 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 42).**

Stwierdzam, że poprawka trzydziesta szosta została przyjęta.

Nad poprawkami: trzydziestą siódmą i trzydziestą ósmą, już głosowaliśmy.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzydziestą dziewiątą. Jest to poprawka pana senatora Madeja do art. 2 pkt 24 litera „b” w celu ujednoczenia ustawy o radcach prawnych z prawem o adwokaturze. Likwiduje możliwość zwolnienia z odbycia aplikacji osoby, która ukończyła inną aplikację, ale równocześnie znosi granicę skrócenia aplikacji dla tych osób.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 61 obecnych senatorów 12 głosowało za, 45 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 43).**

Stwierdzam, że Wysoka Izba nie przyjęła poprawki trzydziestej dziewiątej.

Nad poprawkami: czterdziestą i czterdziestą pierwszą, już głosowaliśmy.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czterdziestą drugą. Jest to poprawka pana senatora Madeja poparta przez połączone komisje i ma charakter stylistyczny.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 59 obecnych senatorów 49 głosowało za, 9 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 44**).

Stwierdzam, że poprawka czterdziesta druga została przyjęta.

Nad poprawkami: czterdziestą trzecią, czterdziestą czwartą, czterdziestą piątą i czterdziestą szóstą, już głosowaliśmy.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czterdziestą siódmą. Poprawka poparta przez połączone komisje, uzupełnia adres publikacyjny.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 61 obecnych senatorów 61 głosowało za, nikt nie głosował przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 45**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę czterdziestą siódmą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czterdziestą ósmą. Jest ona poparta przez połączone komisje, dotyczy art. 3 i ma charakter redakcyjny. W znowelizowanym przepisie wyraz „adwokat” pisany jest wielką literą.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 61 obecnych senatorów 59 głosowało za, głosów przeciwnych nie było, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 46**).

Stwierdzam, że poprawkę czterdziestą ósmą Wysoka Izba przyjęła.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czterdziestą dziewiątą. Jest to poprawka pana senatora Madeja poparta przez połączone komisje. Ma charakter językowy.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 61 obecnych senatorów 57 głosowało za, 3 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 47**).

Stwierdzam, że poprawkę czterdziestą dziewiątą Wysoka Izba przyjęła.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką pięćdziesiątą. Poprawka jest poparta przez połączone komisje... Nie była.

(Senator Piotr Stępień: Była.)

Poprawka pięćdziesiąta dotyczy art. 4 pkt 2, zmierza do likwidacji powtórzenia: materia wysokości niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego uregulowana jest w art. 99 kpc, stanowiącym, że stosuje się tu przepisy o wynagrodzeniu adwokata.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 61 obecnych senatorów 59 głosowało za, głosów przeciwnych nie było, 1 senator wstrzymał się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 48**).

Stwierdzam, że poprawka pięćdziesiąta została przez Wysoką Izbę przyjęta.

Nad poprawkami: pięćdziesiątą pierwszą, pięćdziesiątą drugą i pięćdziesiątą trzecią, już głosowaliśmy.

Głosujemy nad poprawką pięćdziesiątą czwartą. Poprawka jest poparta przez połączone komisje i ma charakter redakcyjny, uzupełnia adres publikacyjny.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 62 obecnych senatorów 61 głosowało za, głosów przeciwnych i wstrzymujących się nie było, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 49**).

Stwierdzam, że poprawka pięćdziesiąta czwarta została przyjęta.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Nad poprawkami: pięćdziesiątą piątą, pięćdziesiątą szóstą, pięćdziesiątą siódmą, pięćdziesiątą ósmą i pięćdziesiątą dziewiątą, już głosowaliśmy.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką sześćdziesiątą, ponieważ odrzuciliśmy poprawkę trzydziestą czwartą i pięćdziesiątą dziewiątą. Gdybyśmy tamte dwie poprawki przyjęli, nie głosowalibyśmy nad poprawką sześćdziesiątą. Jest to poprawka pana senatora Chronowskiego, pana senatora Czarnego i marszałka Kurczuka poparta przez połączone komisje. Poprawka sześćdziesiąta dotyczy art. 13 ust. 1 i 2. Zmierza do zastąpienia wstecznego terminu 1 października 1996 r. terminem wejścia ustawy w życie. Radca prawny, który w tym dniu wykonywał zawód jednocześnie w ramach stosunku pracy w kancelarii radcy lub w spółce, będzie mógł świadczyć pomoc prawną osobom fizycznym, pozostając w zatrudnieniu przez okres odpowiednio 6 miesięcy lub 5 lat od dnia wejścia ustawy w życie.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 63 obecnych senatorów 27 głosowało za, 33 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 50**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba nie przyjęła poprawki sześćdziesiątej.

Nad poprawką sześćdziesiątą pierwszą już głosowaliśmy...

(*Głos z sali: Nie...*)

Rzeczywiście, nie głosowaliśmy, ale nie będziemy tego robić.

(*Senator Jan Adamiak: Czemu?*)

Aha, tak, będziemy głosować nad poprawką sześćdziesiątą pierwszą, bo odrzuciliśmy trzydziestą czwartą i pięćdziesiątą dziewiątą.

Poprawka jest poparta przez połączone komisje i ma charakter redakcyjny, likwiduje powtórzenie.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 62 senatorów za poprawką głosowało 50 senatorów, 8 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 51**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę sześćdziesiątą pierwszą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką sześćdziesiątą drugą.

Została poparta przez połączone komisje. Dodaje art. 13a i ma na celu uregulowanie sytuacji osób wpisanych na listy aplikantów adwokackich lub radcowskich, w związku ze zmianą czasu trwania aplikacji.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 62 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 60, 1 – przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 52**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę sześćdziesiątą drugą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką...

(*Głos z sali: Całość...*)

Nie będziemy już głosowali nad poprawką sześćdziesiątą trzecią, gdyż Wysoka Izba przyjęła poprawki: drugą, szóstą, trzydziestą drugą, pięćdziesiątą drugą, pięćdziesiątą trzecią, pięćdziesiątą piątą i pięćdziesiątą siódmą, wykluczające głosowanie nad tą poprawką.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Prawo o adwokaturze”, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem projektu uchwały w całości, wraz z zaakceptowanymi przez Senat poprawkami, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 63 senatorów 61 głosowało za, głosów przeciwnych nie było, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 53**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Prawo o adwokaturze”, ustawy

(wicemarszałek S. Jurczak)

o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Nie mamy żadnych komunikatów.

Informuję, że protokół z pięćdziesiątego szóstego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w trzeciej kadencji, zgodnie z art. 34 ust. 3 Regulaminu Senatu, będzie udostępniony

senatorom w terminie 21 dni po posiedzeniu Senatu w Biurze Prac Senackich, w pokoju nr 253.

Zamykam pięćdziesiąte szóste posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w trzeciej kadencji.

(Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską).

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 15)